



ERM

2



887019

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A





6. त्रिकोणाच्या दोन कोनांची मापे 62.6 अंश आणि 56.7 अंश आहेत. तर त्याच्या तिसऱ्या कोनाचे माप किती ?  
 (1) 118.3 अंश (2) 14.3 अंश (3) 60.7 अंश (4) यापैकी नाही

Two angles of a triangle are  $62.6^\circ$  and  $56.7^\circ$  then what is the third angle of the triangle ?

- (1)  $118.3^\circ$  (2)  $14.3^\circ$  (3)  $60.7^\circ$  (4) None of the above

7.  $(15 - 2)^2 = ?$

- (1) 221 (2) 169 (3) 13 (4) यापैकी नाही

$(15 - 2)^2 = ?$

- (1) 221 (2) 169 (3) 13 (4) None of the above

8. 80 या संख्येचे चार भाग असे पाडा की पहिल्यामध्ये 3 मिळविले, दुसऱ्यामधून 3 वजा केले. तिसऱ्याला 3 ने गुणले व चौथ्याला 3 ने भागले तरी सर्व उत्तरे समान येतात. या चार भागांपैकी सर्वात लहान भाग 5 आहे तर सर्वात मोठा भाग किती असेल ?

- (1) 45 (2) 50 (3) 55 (4) 60

The number 80 is divided into four so that if 3 is added to the first, 3 is subtracted from the second, the third is multiplied by 3 and the fourth is divided by 3 all give the same value. The lowest number is 5, what is the highest number ?

- (1) 45 (2) 50 (3) 55 (4) 60

9. एक सरळ असलेला महामार्ग एक 50 मी. उंच मनोऱ्याच्या तळाकडे जातो. जर मनोऱ्याच्या वरच्या टोकापासून महामार्गावरील दोन मोटारीकडे पाहण्याचे अवनत कोन  $30^\circ$  आणि  $60^\circ$  मापाचे आहेत. तर त्या दोन मोटारींमधील अंतर \_\_\_\_\_ मीटर असेल.

- (1)  $\frac{100\sqrt{3}}{3}$  (2)  $\frac{100}{3}$  (3)  $\frac{300}{\sqrt{3}}$  (4)  $\frac{300\sqrt{3}}{3}$

A straight highway leads to the base of a 50 meter tall tower. From the top of the tower, if the angles of depression of two cars on the road are  $30^\circ$  and  $60^\circ$ , then the distance between the two cars is \_\_\_\_\_ m.

- (1)  $\frac{100\sqrt{3}}{3}$  (2)  $\frac{100}{3}$  (3)  $\frac{300}{\sqrt{3}}$  (4)  $\frac{300\sqrt{3}}{3}$

10. खालीलपैकी कोणती संख्या पूर्ण वर्ग आहे ?

- (1) 6242 (2) 6248 (3) 6241 (4) 6243

Which of the following numbers is a perfect square ?

- (1) 6242 (2) 6248 (3) 6241 (4) 6243

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



11. खाली दिलेल्या समीकरणांमध्ये + व  $\div$  ही चिन्हे तसेच 2 आणि 4 ह्या संख्यांची अदलाबदल केली तर कोणते समीकरण बरोबर येईल ?

- (1)  $2 + 4 \div 3 = 3$  (2)  $4 + 2 \div 6 = 1.5$  (3)  $4 \div 2 + 3 = 2$  (4)  $2 + 4 \div 6 = 8$

In the given equations if the signs + and  $\div$  as well as numbers 2 and 4 are interchanged, then which of the following equations would be correct ?

- (1)  $2 + 4 \div 3 = 3$  (2)  $4 + 2 \div 6 = 1.5$  (3)  $4 \div 2 + 3 = 2$  (4)  $2 + 4 \div 6 = 8$

12. खालीलपैकी कोणत्या पर्यायातील संख्या उतरत्या क्रमाने आहेत ?

- (1)  $\sqrt[4]{6}, \sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}$  (2)  $\sqrt[6]{5}, \sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}$

- (3)  $\sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[6]{5}$  (4)  $\sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[4]{6}$

In which of the following alternatives the numbers are in the descending order ?

- (1)  $\sqrt[4]{6}, \sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}$  (2)  $\sqrt[6]{5}, \sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}$

- (3)  $\sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[6]{5}$  (4)  $\sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[4]{6}$

13.  $5^m \div 5^{-3} = 5^5$  या समीकरणामधील m ची किंमत काढा.

- (1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 8

Find the value of m in the equation  $5^m \div 5^{-3} = 5^5$

- (1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 8

14.  $(x^2 + 3x)(x - 3)x$  आणि  $x^2(x^3 - 27)$  चा ल.सा.वि. \_\_\_\_\_ आहे.

- (1)  $x^2(x + 3)(x - 3)$  (2)  $x(x - 3)(x^3 - 27)$

- (3)  $x^2(x^2 - 9)(x^2 + 3x + 9)$  (4)  $x(x - 3)(x^2 - 3x + 9)$

L.C.M. of  $(x^2 + 3x)(x - 3)x$  and  $x^2(x^3 - 27)$  is \_\_\_\_\_

- (1)  $x^2(x + 3)(x - 3)$  (2)  $x(x - 3)(x^3 - 27)$

- (3)  $x^2(x^2 - 9)(x^2 + 3x + 9)$  (4)  $x(x - 3)(x^2 - 3x + 9)$

15. एका समाजसेवी संघटनेने 43.7 किलो तांदूळ 12 रु. प्रती किलो ह्या दराने विकत घेतला. त्यांनी तो 152 गरीब लोकांमध्ये समप्रमाणात वाटला. तर प्रत्येक व्यक्तीला मिळालेल्या तांदूळाची किंमत किती ?

- (1) 30.40 रु. (2) 3.45 रु. (3) 12.60 रु. (4) 16.80 रु.

A social service group bought 43.7 kg. of rice at Rs. 12 per kg and distributed it equally among 152 poor people. What is the cost of the rice that each person got ?

- (1) Rs. 30.40 (2) Rs. 3.45 (3) Rs. 12.60 (4) Rs. 16.80

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



16. 280 प्रश्नपत्रिकांच्या गट्ट्याची जाडी 3.6 से.मी. आहे. तर 630 प्रश्नपत्रिकांच्या गट्ट्याची जाडी किती ?

- (1) 8.0 से.मी. (2) 8.1 से.मी.  
(3) 7.8 से.मी. (4) 7.5 से.मी.

A stack of 280 question papers has 3.6 cms thickness. How much thick would the stack be of 630 question papers ?

- (1) 8.0 cm (2) 8.1 cm  
(3) 7.8 cm (4) 7.5 cm

17. जर  $484 \times 144 = 69696$ , तर  $\sqrt{\frac{69.696}{14.4}} = ?$

- (1) 2.2 (2) 2.22 (3) 4.84 (4) 48.4

If  $484 \times 144 = 69696$ , then  $\sqrt{\frac{69.696}{14.4}} = ?$

- (1) 2.2 (2) 2.22 (3) 4.84 (4) 48.4

18. जतिने 1,570 रु. वाचविले. सविताने जतिनपेक्षा 1,936 रु. जास्त वाचविले. तर त्यांनी एकूण किती रुपये वाचविले ?

- (1) 3506 (2) 5076 (3) 4567 (4) 8576

Jatin saved Rs. 1,570. Savita saved Rs. 1,936 more than Jatin. How much did they save all together ?

- (1) 3506 (2) 5076 (3) 4567 (4) 8576

19. एका संख्येला 8 ने गुणले असता त्याच्या येणाऱ्या उत्तरामध्ये जर 99 मिळविले तर अंतिम उत्तर 171 येते. तर ती संख्या कोणती ?

- (1) 8 (2) 9 (3) 10 (4) 7

If a number is multiplied by 8 and to the multiplication 99 is added, the answer is 171. What is the original number ?

- (1) 8 (2) 9 (3) 10 (4) 7

20. संतोषने रु. 2.75 प्रती समोसा प्रमाणे 50 समोसे खरेदी केले जर त्याने त्याऐवजी 68.75 प्रती किलोप्रमाणे मिठाई घेतली असती तर त्याला किती किलो मिठाई मिळाली असती ?

- (1)  $\frac{1}{2}$  kg (2) 1kg (3)  $1\frac{1}{2}$  kg (4) 2 kg

Santosh bought 50 Samosas at the rate of Rs. 2.75 per Samosa. Instead had be brought sweets at the rate of 68.75 Rs. per kg. How much of sweets could he have bought ?

- (1)  $\frac{1}{2}$  kg (2) 1kg (3)  $1\frac{1}{2}$  kg (4) 2 kg

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



21. वातावरणाचा किती भाग नत्रवायु व्यापतो ?

- (1)  $\frac{1}{3}$                       (2)  $\frac{1}{2}$                       (3)  $\frac{3}{4}$                       (4)  $\frac{4}{5}$

How much of atmosphere is formed of Nitrogen ?

- (1)  $\frac{1}{3}$                       (2)  $\frac{1}{2}$                       (3)  $\frac{3}{4}$                       (4)  $\frac{4}{5}$

22. 'सेंद्रिय शेती' प्रकारात, खालीलपैकी काय अपेक्षित नाही ?

- (1) जनावरांच्या मल-मूत्रांचा वापर  
 (2) वनस्पतीजन्य किटकनाशकांचा वापर  
 (3) रासायनिक खत व किटकनाशकांचा वापर  
 (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which of the following is not expected in 'Organic farming' ?

- (1) Use of animal excreta  
 (2) Use of botanical insecticides  
 (3) Use of chemical fertilizers and insecticides  
 (4) None of the above

23. \_\_\_\_\_ विषाणूच्या संसर्गाने एड्स होतो.

- (1) ह्युमन इम्युनो डेफिसियन्सी व्हायरस                      (2) ह्युमन इनिशिएटीव्ह डेफिसियन्सी व्हायरस  
 (3) ह्युमन इम्युनो डेंजरस व्हायरस                      (4) यापैकी नाही

Infection by the \_\_\_\_\_ causes AIDS.

- (1) Human immuno-deficiency virus                      (2) Human initiative deficiency virus  
 (3) Human immuno-dangerous virus                      (4) None of the above

24. आम्ल पर्जन्यासाठी खालीलपैकी कोणता घटक जबाबदार आहे ?

- (1) CO<sub>2</sub>                      (2) CH<sub>4</sub>                      (3) H<sub>2</sub>S                      (4) NO<sub>2</sub> आणि SO<sub>2</sub>

Which factor is responsible for Acid rain ?

- (1) CO<sub>2</sub>                      (2) CH<sub>4</sub>                      (3) H<sub>2</sub>S                      (4) NO<sub>2</sub> and SO<sub>2</sub>

25. पृथ्वीवर अस्तित्वात असलेल्या सजीवांमधील विविधता म्हणजे \_\_\_\_\_

- (1) जैवविविधता                      (2) जीवशास्त्र  
 (3) जैव तंत्रज्ञान                      (4) जैव रसायनशास्त्र

The variety that we see in the living things that exists on the earth is called \_\_\_\_\_

- (1) Bio-diversity                      (2) Biology  
 (3) Biotechnology                      (4) Biochemistry

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



26. हायड्रोजन या मूलद्रव्याचे वैशिष्ट्य कोणते ?

- (1) हायड्रोजनच्या अणूच्या केंद्रकात न्युट्रॉन असतो
- (2) हायड्रोजनच्या अणूच्या केंद्रकात न्युट्रॉन नसतो
- (3) हायड्रोजनच्या केंद्रकात एकही प्रोटॉन नसतो
- (4) हायड्रोजनच्या केंद्रकाभोवती परिभ्रमण करणारे दोन इलेक्ट्रॉन असतात

What is the characteristic property of the hydrogen element ?

- (1) The nucleus of hydrogen contains neutron
- (2) The nucleus of hydrogen doesnot contain neutron
- (3) The nucleus of hydrogen does not contain proton
- (4) Two electrons are revolving round the nucleus of hydrogen

27. गारव्यासाठी रेफ्रीजरंट म्हणून काय वापरतात ?

- |                 |                         |
|-----------------|-------------------------|
| (1) फ्रेऑन      | (2) अमोनिया             |
| (3) वरील दोन्ही | (4) वरीलपैकी काहीच नाही |

What is used as refrigerant ?

- |                    |                       |
|--------------------|-----------------------|
| (1) Freon          | (2) Ammonia           |
| (3) Both the above | (4) None of the above |

28. प्रत्येकी 16  $\Omega$  रोध असणारे चार रोधित्रांची समांतर जोडणी केली. अशा प्रकारच्या चार रोधिकांची एकसरी संयोगी जोडणी केल्यास एकूण परिणामी रोध किती ?

- |                |                |                |                 |
|----------------|----------------|----------------|-----------------|
| (1) 2 $\Omega$ | (2) 4 $\Omega$ | (3) 8 $\Omega$ | (4) 16 $\Omega$ |
|----------------|----------------|----------------|-----------------|

Four resistances of 16  $\Omega$  each are connected in parallel. Four such combinations are connected in series. What is the total resultant resistance ?

- |                |                |                |                 |
|----------------|----------------|----------------|-----------------|
| (1) 2 $\Omega$ | (2) 4 $\Omega$ | (3) 8 $\Omega$ | (4) 16 $\Omega$ |
|----------------|----------------|----------------|-----------------|

29. आहारातील ऊर्जेचे प्रमुख स्रोत कोणते ?

- |             |                 |
|-------------|-----------------|
| (1) प्रथिने | (2) कर्बोदके    |
| (3) मेद     | (4) जीवनसत्त्वे |

What is the main source of energy in our diet ?

- |              |                   |
|--------------|-------------------|
| (1) Proteins | (2) Carbohydrates |
| (3) Fats     | (4) Vitamins      |

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A





30. जीवनसत्त्वे अ, ब, क, के आणि त्यांच्या अभावामुळे होणारे रोग, याबाबत योग्य जोड्या निवडा.

- (1) अ - रातआंधळेपणा,      ब - बेरीबेरी  
क - रक्तस्राव,      के - स्कर्व्ही
- (2) अ - रातआंधळेपणा,      ब - स्कर्व्ही  
क - बेरीबेरी,      के - रक्तस्राव
- (3) अ - रातआंधळेपणा,      ब - बेरीबेरी  
क - स्कर्व्ही,      के - रक्तस्राव
- (4) अ - रातआंधळेपणा,      ब - स्कर्व्ही  
क - रक्तस्राव,      के - बेरीबेरी

Choose the alternative giving Vitamins with their correct deficiency diseases

- (1) A – nightblindness      B – beriberi  
C – haemorrhage      K – scurvy
- (2) A – nightblindness      B – scurvy  
C – beriberi      K – haemorrhage
- (3) A – nightblindness      B – beriberi  
C – scurvy      K – haemorrhage
- (4) A – nightblindness      B – scurvy  
C – haemorrhage      K – beriberi

31. \_\_\_\_\_ या पदार्थाच्या बाबतीत विद्युत धारा व विभवांतर यांचा जर आलेख काढला तर तो सरळरेषीय येत नाही व रोधाचे मूल्य स्थिर राहत नाही.

- (1) थर्मिस्टर      (2) तांबे      (3) अॅल्युमिनिअम      (4) चांदी

For \_\_\_\_\_ the graph of current and voltage is not a straight line and value of resistance is not constant.

- (1) Thermistor      (2) Copper      (3) Aluminium      (4) Silver

32. \_\_\_\_\_ हरित गृह वायु आहेत.

- (1) CH<sub>4</sub> व C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>      (2) CH<sub>4</sub> व CO<sub>2</sub>  
(3) CO<sub>2</sub> व C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>      (4) C<sub>2</sub>H<sub>6</sub> व N<sub>2</sub>O

Green house gases are

- (1) CH<sub>4</sub> and C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>      (2) CH<sub>4</sub> and CO<sub>2</sub>  
(3) CO<sub>2</sub> and C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>      (4) C<sub>2</sub>H<sub>6</sub> and N<sub>2</sub>O

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



33. 20 ग्रॅम बर्फास 1600 कॅलरी उष्णता दिल्यास त्याचे अंतिम तापमान किती होईल ?

- (1) 0°C (2) 10°C (3) 20°C (4) 5°C

What will be the final temperature if 1600 cal of heat is given to an ice block of mass 20 grams ?

- (1) 0°C (2) 10°C (3) 20°C (4) 5°C

34. सौर कुकर पेटीच्या आतील भागास काळा रंग दिलेला असतो, कारण काळ्या रंगाचे आवरण \_\_\_\_\_

- (1) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला बाहेर सोडते  
 (2) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला परावर्तित करते  
 (3) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला अमान्य करते  
 (4) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला शोषून घेते

The inner surface of the solar cooker box is painted black, because the black surface \_\_\_\_\_

- (1) emits the incident heat radiation  
 (2) reflects the incident heat radiation  
 (3) refuses the incident heat radiation  
 (4) absorbs the incident heat radiation

35. व्हर्नियर कैवारच्या व्हर्नियर स्केल वर 25 खुणा असून मुख्य मापणपट्टीवरील लघुत्तम अंतर 1 मी. मी. आहे म्हणून व्हर्नियर कैवारचे लघुत्तम माप किती मी. मी. येईल ?

- (1) 0.25 (2) 0.04 (3) 2.5 (4) 1.25

On Vernier scale of Vernier calliper there are 25 lines and on main scale smallest division is 1 mm then least count of Vernier calliper is

- (1) 0.25 (2) 0.04 (3) 2.5 (4) 1.25

36. केक आणि पाव हलके व सच्छिद्र बनविण्यासाठी \_\_\_\_\_ चा उपयोग करतात.

- (1) सोडिअम कार्बोनेट (2) सोडिअम बायकार्बोनेट  
 (3) कॅल्शियम कार्बोनेट (4) ब्लिचिंग पावडर

\_\_\_\_\_ is used in the preparation of cakes and bread to make them light and spongy.

- (1) Sodium carbonate (2) Sodium bicarbonate  
 (3) Calcium carbonate (4) Bleaching powder

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

37. मूलद्रव्याचा अणु हा विद्युतदृष्ट्या कसा असतो ?

- |                |             |
|----------------|-------------|
| (1) ऋणप्रभारित | (2) उदासीन  |
| (3) धनप्रभारित | (4) प्रवाही |
- An atom of element is electrically
- |                        |               |
|------------------------|---------------|
| (1) Negatively charged | (2) Neutral   |
| (3) Positively charged | (4) Conductor |

38. कवक पेशीची पेशीभित्तीका कोणत्या जटिल शर्करेपासून बनलेली आहे ?

- |               |             |
|---------------|-------------|
| (1) सेल्युलोज | (2) ग्लूकोज |
| (3) सुक्रोज   | (4) कायटिन  |
- Cell wall of fungi is made up of tough and complex sugars called
- |               |             |
|---------------|-------------|
| (1) Cellulose | (2) Glucose |
| (3) Sucrose   | (4) Chitin  |

39. खालीलपैकी कोणत्या रोगाची लागण दूषित अन्न किंवा दूषित पाणी ग्रहण केल्याने होते ?

- |             |           |
|-------------|-----------|
| (1) टायफॉईड | (2) क्षय  |
| (3) रॅबीज   | (4) पोलिओ |

Which disease is contacted by ingestion of contaminated food or water ?

- |             |                  |
|-------------|------------------|
| (1) Typhoid | (2) Tuberculosis |
| (3) Rabies  | (4) Polio        |

40. खालीलपैकी उडणारा सस्तन प्राणी कोणता ?

- |          |             |          |         |
|----------|-------------|----------|---------|
| (1) पोपट | (2) वटवाघूळ | (3) घुबड | (4) धार |
|----------|-------------|----------|---------|
- Which of the following is a flying mammal ?
- |            |         |         |          |
|------------|---------|---------|----------|
| (1) Parrot | (2) Bat | (3) Owl | (4) Kite |
|------------|---------|---------|----------|

41. इ. स. 1857 च्या उठावाचे वैशिष्ट्य म्हणजे \_\_\_\_\_ ऐक्य होय.

- |                     |                   |
|---------------------|-------------------|
| (1) हिंदु-मुस्लिम   | (2) मराठा-शिख     |
| (3) इंग्लिश-मुस्लिम | (4) इंग्लिश-मराठा |

The 'Revolt of 1857 A.D.' prominently revealed \_\_\_\_\_ unity.

- |                    |                     |
|--------------------|---------------------|
| (1) Hindu-Muslim   | (2) Maratha-Shikh   |
| (3) English-Muslim | (4) English-Maratha |

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



42. इ. स. 1857 च्या उठावाचे तात्कालिक कारण होते \_\_\_\_\_

- (1) गाईची व डुक्कराची चरबी लावलेल्या काडतुसांचा उपयोग
- (2) अनेक संस्थाने खालसा करणे
- (3) ख्रिश्चन धर्म प्रसार करणे
- (4) पदव्या, वतने आणि पेन्शन रद्द करणे

The immediate cause of the revolt of 1857 was the \_\_\_\_\_

- (1) Use of cartridges greased with cow fat and pig fat
- (2) Annexation of several states
- (3) The spread of Christianity
- (4) Abolition of titles, vatans and pensions

43. इ. स. 1857 च्या उठावानंतर कोणत्या तारखेस भारताची सत्ता इंग्लंडच्या राणीकडे हस्तांतरित करण्यात आली ?

- |                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| (1) 1 डिसेंबर 1859   | (2) 1 डिसेंबर 1858   |
| (3) 1 नोव्हेंबर 1857 | (4) 1 नोव्हेंबर 1858 |

After the revolt of 1857, on which date all the powers of the Indian State were transferred to the Queen of England.

- |                                   |                                   |
|-----------------------------------|-----------------------------------|
| (1) 1 <sup>st</sup> December 1859 | (2) 1 <sup>st</sup> December 1858 |
| (3) 1 <sup>st</sup> November 1857 | (4) 1 <sup>st</sup> November 1858 |

44. इ. स. 1875 मध्ये \_\_\_\_\_ यांनी 'इंडियन लीगची' स्थापना केली.

- |                   |                          |
|-------------------|--------------------------|
| (1) आनंद मोहन बोस | (2) शिशिर कुमार बोस      |
| (3) मनमोहन बोस    | (4) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी |

During 1875 \_\_\_\_\_ established the 'Indian League'.

- |                      |                             |
|----------------------|-----------------------------|
| (1) Anand Mohan Bose | (2) Shishir Kumar Bose      |
| (3) Man Mohan Bose   | (4) Wyomeshchandra Bannerji |

45. खालीलपैकी कोणत्या कायद्यात वा योजनेत अस्पृष्टांसाठी स्वतंत्र मतदार संघ तयार करण्याची तरतूद होती ?

- |                               |                            |
|-------------------------------|----------------------------|
| (1) मॉंटग्यू-चेम्सफोर्ड कायदा | (2) रॉसे-मॅकडोनाल्ड निवाडा |
| (3) वेव्हेल योजना             | (4) 1935 चा सुधारणा कायदा  |

Separate Electorates for the untouchables were granted by \_\_\_\_\_

- |                            |                           |
|----------------------------|---------------------------|
| (1) Montague-Chemsford Act | (2) Ramase-McDonald Award |
| (3) Wavel Plan             | (4) Indian Act 1935       |

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

46. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन पुण्याऐवजी मुंबईस भरविण्यात आले होते कारण \_\_\_\_\_

- (1) पुणेकरांनी अधिवेशनाला विरोध दर्शविल्यामुळे
- (2) मुंबईतील जनतेच्या आग्रहामुळे
- (3) पुण्यास आकस्मिकरित्या साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे
- (4) मुंबईला आंतरराष्ट्रीय महत्त्व असल्यामुळे

The first conference of Indian National Congress was shifted from Pune to Mumbai

- (1) Due to the opposition of the people of Pune
- (2) Due to the demand of the people of Mumbai
- (3) Due to the outbreak of viral diseases in Pune
- (4) Due to the International importance of Mumbai

47. पुण्याचे प्लेग कमिश्नर रँड यांची 1893 मध्ये \_\_\_\_\_ याने हत्या केली.

- |                       |                        |
|-----------------------|------------------------|
| (1) दामोदर हरि चाफेकर | (2) वासुदेव बळवंत फडके |
| (3) उस्ताद लहुजी मांग | (4) अनंत कान्हेरे      |

Mr. Rand, the Plague Commissioner of Pune was assassinated in the year 1893 by

- |                            |                              |
|----------------------------|------------------------------|
| (1) Damodar Hari Chaphekar | (2) Vasudeo Balawant Phadake |
| (3) Ustad Lahuji Mang      | (4) Anant Kanhere            |

48. मुस्लिम लीगची स्थापना कोठे झाली ?

- |          |             |             |                 |
|----------|-------------|-------------|-----------------|
| (1) ढाका | (2) कोलकाता | (3) चितगांव | (4) मुर्शिदाबाद |
|----------|-------------|-------------|-----------------|

Where was the Muslim League founded ?

- |           |             |               |                 |
|-----------|-------------|---------------|-----------------|
| (1) Dhaka | (2) Kolkata | (3) Chitagaon | (4) Murshidabad |
|-----------|-------------|---------------|-----------------|

49. बंगालची फाळणी कोणत्या गव्हर्नर जनरलने केली ?

- |                  |                 |
|------------------|-----------------|
| (1) लॉर्ड रिपन   | (2) लॉर्ड डफरीन |
| (3) लॉर्ड डलहौसी | (4) लॉर्ड कर्झन |

Which Governor General was responsible for partition of Bengal ?

- |                    |                  |
|--------------------|------------------|
| (1) Lord Rippon    | (2) Lord Duffrin |
| (3) Lord Dalhousie | (4) Lord Curzon  |

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.







55. खालीलपैकी स्वराज्य पक्षाचे संस्थापक सदस्य कोण होते ?

- (1) महात्मा गांधी (2) लोकमान्य टिळक  
(3) चित्तरंजन दास (4) न्यायमूर्ती रानडे

From among the following who was the founder member of the Swaraj Party ?

- (1) Mahatma Gandhi (2) Lokmanya Tilak  
(3) Chitaranjan Das (4) Justice Ranade

56. स्वराज्य पक्षाचे ध्येय काय होते ?

- (1) परकीय वस्तुवर बहिष्कार टाकणे (2) भारतीय उद्योगांना पाठिंबा देणे  
(3) ब्रिटिश साम्राज्यान्तर्गत स्वराज्य (4) असहकार चळवळ सुरु करणे

What was the aim of the 'Swaraj Party' ?

- (1) Boycott the foreign goods (2) Support the Indian Industries  
(3) Dominion status (4) Non co-operation movement

57. भारताचे गव्हर्नर जनरल कॅव्हापासून व्हाईसरॉय म्हणून ओळखले जाऊ लागले ?

- (1) इ. स. 1855 (2) इ. स. 1856 (3) इ.स. 1857 (4) इ. स. 1858

Since when was the Governor General of India known as the Vice-roy of India ?

- (1) 1855 A. D. (2) 1856 A. D. (3) 1857 A. D. (4) 1858 A. D.

58. चंद्रशेखर आझादांच्या नेतृत्वाखाली सरदार भगतसिंगांनी 1928 मध्ये कोणती संघटना स्थापन केली ?

- (1) नवजीवन सैनिक संघ  
(2) गदर  
(3) हिंदुस्थान सोशॅलीस्ट रिपब्लिकन असोसिएशन  
(4) नवभारत

Under the leadership of Chandrashekar Azad, which organisation was established by Sardar Bhagat Singh during 1928 ?

- (1) Nawajeewan Sainik Sangh  
(2) Gadar  
(3) Hindustan Socialist Republican Association  
(4) Navabharat

59. बॉम्बे-ठाणे रेल्वे कोणत्या वर्षी सुरु झाली ?

- (1) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (4) 1855

In which year were Bombay and Thane connected by rail ?

- (1) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (4) 1855

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



60. महाराष्ट्रातील सामाजिक, धार्मिक सुधारणा चळवळीतील कोणते प्रसिद्ध सुधारक 'लोकहितवादी' या नावाने ओळखले जात होते ?

- (1) ज्योतीबा फुले (2) महादेव गोविंद रानडे  
(3) गोपाळ हरि देशमुख (4) गोपाळ गणेश आगरकर

Which social and religious reformer from Maharashtra was popularly known as Lokhitwadi ?

- (1) Jyotiba Phule (2) Mahadeo Govind Ranade  
(3) Gopal Hari Deshmukh (4) Gopal Ganesh Agarkar

61. चंपारण्य सत्याग्रहाचे नेतृत्व कोणी केले ?

- (1) महात्मा फुले (2) महात्मा गांधी  
(3) लोकमान्य टिळक (4) वि. दा. सावरकर

Who led the Champaranya Satyagraha ?

- (1) Mahatma Phule (2) Mahatma Gandhi  
(3) Lokmanya Tilak (4) V. D. Savarkar

62. 'पॉव्हर्टी अँड अनब्रिटिश रूल इन इंडिया' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

- (1) दादाभाई नौरोजी (2) लाला लजपतरॉय  
(3) वि. दा. सावरकर (4) लोकमान्य टिळक

\_\_\_\_\_ is the author of the book "Poverty and Unbritish Rule in India".

- (1) Dadabhai Nauroji (2) Lala Lajpatroy  
(3) V. D. Savarkar (4) Lokmanya Tilak

63. ब्राह्मो समाजाची स्थापना कोणी केली ?

- (1) हेन्री डेरोझिओ (2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे  
(3) पंडित ईश्वरचंद्र विद्यासागर (4) राजाराम मोहन रॉय

Who founded the Brahma Samaj ?

- (1) Henry-De-ro-Zeo (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve  
(3) Pandit Ishwarchandra Vidyasagar (4) Raja Ram Mohan Roy

64. 'तुम्ही मला रक्त द्या, मी तुम्हाला स्वातंत्र्य देईन' हे कोणी म्हंटले ?

- (1) सुभाष चंद्र बोस (2) नारायण गुरु  
(3) सुखदेव (4) भगत सिंग

Who said 'You give me blood, I will give you freedom.' ?

- (1) Subhash Chandra Bose (2) Narayan Guru  
(3) Sukhadeo (4) Bhagat Singh

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांनी शेक्सपियरच्या कोणत्या नाटकाचे मराठीत रूपांतर केले ?

- (1) हॅम्लेट (2) मॅकबेथ  
(3) द मर्चंट ऑफ व्हेनिस (4) ज्युलियस सिझर

Which work of Shakespeare was translated into Marathi by Gopal Ganesh Agarkar ?

- (1) Hamlet (2) Macbeth  
(3) The Merchant of Venice (4) Julius Caesar

66. सत्यशोधक समाजाचे मुखपत्र कोणते होते ?

- (1) सुधारक (2) केसरी (3) दीनबंधु (4) प्रभाकर

What was the Mouthpiece of Satyashodhak Samaj ?

- (1) Sudharak (2) Kesari (3) Deenabandhu (4) Prabhakar

67. राजर्षि शाहू महाराजांचे उच्च शिक्षण कोठे झाले ?

- (1) बडोदा (2) राजकोट (3) जयपूर (4) ग्वालहेर

Where did Rajarshi Shahu Maharaj had his higher education ?

- (1) Baroda (2) Rajkot (3) Jaipur (4) Gwalior

68. राजर्षि शाहू महाराजांनी 'क्षात्रजगद्गुरु' या पदावर सर्वप्रथम कोणाची नेमणूक केली ?

- (1) गंगाधर कांबळे (2) सदाशिव लक्ष्मण पाटील  
(3) नारायण भटजी (4) दत्तोबा साळवी

Who was the first to be appointed as 'Kshatrajagadguru' by Rajarshi Shahu Maharaj ?

- (1) Gangadhar Kamble (2) Sadashiv Laxman Patil  
(3) Narayan Bhatji (4) Dattoba Salvi

69. 'ग्राम प्राथमिक शिक्षण मंडळ' या संस्थेची स्थापना कोणी केली ?

- (1) राजर्षि शाहू महाराज (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर  
(3) महात्मा फुले (4) महर्षि कर्वे

Who founded the 'Grama Prathamik Shikshan Mandali' ?

- (1) Rajarshi Shahu Maharaj (2) Dr. Babasaheb Ambedkar  
(3) Mahatma Phule (4) Maharshi Karve

70. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी मनुस्मृतीचे दहन कोठे केले ?

- (1) नाशिक (2) रत्नागिरी (3) महाड (4) मुंबई

Where did Dr. Babasaheb Ambedkar burn "Manusmriti" ?

- (1) Nashik (2) Ratnagiri (3) Mahad (4) Mumbai

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



71. 'पाटील स्कूल' व 'तलाठी स्कूल' ची स्थापना कोणी केली ?

- (1) आगरकर (2) टिळक (3) आंबेडकर (4) शाहू महाराज

Who started 'Patil School' and 'Talathi School' ?

- (1) Agarkar (2) Tilak (3) Ambedkar (4) Shahu Maharaj

72. महर्षि कर्वेना महिला विद्यापीठासाठी देणगी कोणी दिली ?

- (1) टाटा (2) ठाकरसी (3) अंबानी (4) बिरला

Who gave donation to Maharshi Karve for women's university ?

- (1) Tata (2) Thakarsi (3) Ambani (4) Birla

73. सुभाषचंद्र बोस यांनी सन् 1923 मध्ये कोणते इंग्रजी दैनिक सुरु केले ?

- (1) देहली मेल (2) हिंदुस्थान टाइम्स  
(3) फ्री प्रेस जर्नल (4) फॉरवर्ड

Which English daily was started by Subhashchandra Bose in the year 1923 ?

- (1) Dehli Mail (2) Hindustan Times  
(3) Free Press Journal (4) Forward

74. उषा मेहता यांनी भूमिगत राहून आकाशवाणी केंद्र कोठे चालवले ?

- (1) पुणे (2) नागपूर (3) मीरत (4) मुंबई

From where did Usha Mehata run a radio station herself remaining underground ?

- (1) Pune (2) Nagpur (3) Mirat (4) Mumbai

75. सविनय कायदेभंग चळवळीच्या वेळी सोलापूरच्या सत्याग्रहात आघाडीवर कोण होते ?

- (1) जमीनदार (2) राष्ट्रीय नेते  
(3) गिरणी कामगार (4) व्यापारी

Who were in the forefront at Solapur in the Civil Disobedience Movement ?

- (1) Zamindar (2) National leaders  
(3) Mill workers (4) Traders

76. गो. ग. आगरकरांनी न्यू इंग्लिश स्कूलची स्थापना कोणत्या वर्षी केली ?

- (1) इ. स. 1880 (2) इ. स. 1881 (3) इ. स. 1882 (4) इ. स. 1883

When did G. G. Agarkar establish New English School ?

- (1) 1880 (2) 1881 (3) 1882 (4) 1883

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

77. शाहू महाराजांनी कोल्हापूरत कोणत्या सुधारणा घडवून आणल्या ?

- (1) अस्पृश्यता व जातीभेद निवारण
- (2) पडदा पद्धतीस विरोध
- (3) बालविवाहास विरोध
- (4) सतीच्या चालीस बंदी

What social reforms were brought about by Shahu Maharaj at Kolhapur ?

- (1) Abolition of Untouchability and Caste Distinction
- (2) Opposed Parda System
- (3) Opposed Child Marriages
- (4) Banned Sati System

78. 'केसरी' आणि 'मराठा' ही वृत्तपत्रे कोणी सुरु केली ?

- |                        |                          |
|------------------------|--------------------------|
| (1) टिळक आणि आगरकर     | (2) टिळक आणि चिपळूणकर    |
| (3) चिपळूणकर आणि आगरकर | (4) वरीलपैकी कोणीही नाही |

Who started the newspapers 'Kesari' and 'Maratha' ?

- |                            |                          |
|----------------------------|--------------------------|
| (1) Tilak and Agarkar      | (2) Tilak and Chiplunkar |
| (3) Chiplunkar and Agarkar | (4) None of the above    |

79. महात्मा फुले यांनी कोणते पुस्तक लिहिले नाही ?

- |                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| (1) गुलामगिरी        | (2) जातींचा उच्छेद   |
| (3) शेतकऱ्यांचा आसूड | (4) ब्राह्मणांचे कसब |

Which one of the following books is not written by Mahatma Phule ?

- |                        |                        |
|------------------------|------------------------|
| (1) Gulamgiri          | (2) Jatincha Uchhed    |
| (3) Shetkaryancha Asud | (4) Brahmananche Kasab |

80. कोणते डॉ. आंबेडकरांचे वृत्तपत्र नव्हते ?

- |           |             |          |                   |
|-----------|-------------|----------|-------------------|
| (1) हरिजन | (2) मूकनायक | (3) समता | (4) प्रबुद्ध भारत |
|-----------|-------------|----------|-------------------|

Which newspaper was not launched by Dr. Ambedkar ?

- |             |               |            |                      |
|-------------|---------------|------------|----------------------|
| (1) Harijan | (2) Mooknayak | (3) Samata | (4) Prabuddha Bharat |
|-------------|---------------|------------|----------------------|

81. महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी तीन-चतुर्थांश भागात \_\_\_\_\_ मृदा आढळते.

- |                 |                |             |                |
|-----------------|----------------|-------------|----------------|
| (1) गाळाची मृदा | (2) रेगुर मृदा | (3) वन मृदा | (4) जांभी मृदा |
|-----------------|----------------|-------------|----------------|

About three-fourth portion of Maharashtra, has \_\_\_\_\_ soil.

- |              |           |                 |               |
|--------------|-----------|-----------------|---------------|
| (1) Alluvial | (2) Regur | (3) Forest soil | (4) Lateritic |
|--------------|-----------|-----------------|---------------|

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



82. पर्यावरण व वने मंत्रालय तसेच केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांच्या 2009 च्या अहवालानुसार महाराष्ट्रातील सर्वात प्रदूषित शहर कोणते ?

- (1) मुंबई (2) ठाणे (3) चंद्रपूर (4) नागपूर

Which is the most polluted city in Maharashtra as per the Ministry of Environment and Forests (MOEF) and Central Pollution Control Board (CPCB) report for the year 2009 ?

- (1) Mumbai (2) Thane (3) Chandrapur (4) Nagpur

83. भारताच्या ग्रामीण आर्थिक विकासात सर्वात मोठा अडथळा कोणता आहे ?

- (1) भांडवल कमतरता (2) नियोजनाचा अभाव  
(3) भ्रष्टाचार (4) शिक्षणाचा अभाव

What is the major obstacle in rural economic development of India ?

- (1) Shortage of capital (2) Lack of planning  
(3) Corruption (4) Lack of education

84. भारतीय प्रमाणवेळ कोणत्या रेखावृत्तावर निश्चित केली गेली आहे ?

- (1) 82° 30' पश्चिम (2) 28° 30' पूर्व (3) 82° 30' पूर्व (4) 28° 30' पश्चिम

Which longitude determines Indian standard time ?

- (1) 82° 30' west (2) 28° 30' east (3) 82° 30' east (4) 28° 30' west

85. टाटा आयर्न अँड स्टील कंपनी (जमशेटपूर) कोणत्या नदीवर आहे ?

- (1) सुवर्णरेखा (2) गंगा (3) नर्मदा (4) ब्राह्मणी

On the banks of which river Tata Iron and Steel Company (Jamshetpur) is located ?

- (1) Suvarnarekha (2) Ganges (3) Narmada (4) Brahmani

86. ऑपरेशन फ्लड प्रोग्रॅम कशा संबंधी आहे ?

- (1) पूरनियंत्रण  
(2) पूरव्यवस्थापन  
(3) वाढीव दूध उत्पादन व संकलन  
(4) वाढीव अन्न उत्पादन

What is Operation Flood Programme related to ?

- (1) Flood control  
(2) Flood management  
(3) Increasing milk production and procurement  
(4) Increasing food production

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



87. दक्षिण मध्य रेल्वेचे मुख्यालय कोठे आहे ?

- (1) मुंबई (2) सिकंदराबाद  
(3) गोहाती (4) गोरखपूर

Where does the South Central Railway have its headquarters ?

- (1) Mumbai (2) Secunderabad  
(3) Gauhati (4) Gorakhpur

88. महाराष्ट्राच्या पूर्व-पश्चिम विस्तारापेक्षा दक्षिणोत्तर विस्तार \_\_\_\_\_

- (1) कमी आहे (2) जास्त आहे (3) तेवढाच आहे (4) वेगळा आहे

North-South extent of Maharashtra is \_\_\_\_\_ its east-west extent.

- (1) Less than (2) More than (3) Same as (4) Different from

89. रेगुर मृदा ही खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात मोठ्या प्रमाणावर आढळते ?

- (1) दख्खनचा पठारी प्रदेश (2) कोकणातील डोंगराळ प्रदेश  
(3) कोकण किनार पट्टीची चिंचोळी मैदाने (4) भामरागडचा डोंगरी प्रदेश

In which of the following regions, regur soil is observed on a large scale ?

- (1) Deccan Plateau region (2) Konkan hills  
(3) Narrow coastal strip of Konkan (4) Bhamaragad hills

90. महाराष्ट्रात नारळाच्या बागा प्रामुख्याने कोणत्या भागात आढळतात ?

- (1) ईशान्य भागात (2) पश्चिम भागात  
(3) आग्नेय भागात (4) मध्य भागात

Where are the majority of the coconut gardens seen in Maharashtra ?

- (1) North-Eastern part (2) Western part  
(3) South-Eastern part (4) Central part

91. महाराष्ट्र पठाराची निर्मिती कशाने झाली ?

- (1) भूप्रक्षोभ (2) संचयन (3) भूकंप (4) भ्रंशमूलक उद्रेक

What does Maharashtra Plateau owes its origin to ?

- (1) Diastrophism (2) Deposition (3) Earthquake (4) Fissure eruption

92. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात खनिजसंपत्ती विपुल आहे ?

- (1) पुणे (2) चंद्रपूर (3) बीड (4) सोलापूर

Which of the following districts has abundant mineral resources ?

- (1) Pune (2) Chandrapur (3) Beed (4) Solapur

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



93. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात सर्वात अधिक जैवविविधता आढळते ?

- (1) पश्चिमघाट (2) सातपुडारांगा (3) मेळघाट प्रदेश (4) चिखलदरा टेकड्या

Which of the following regions of Maharashtra has maximum biodiversity ?

- (1) Western Ghats (2) Satpuda range (3) Melghat region (4) Chikhaldara hills

94. भारतामध्ये पवनऊर्जा क्षेत्रात खालीलपैकी अग्रेसर राज्य कोणते ?

- (1) गुजरात (2) महाराष्ट्र (3) ओरिसा (4) तामिळनाडु

Which of the following states is a pioneer in wind energy generation in India ?

- (1) Gujarat (2) Maharashtra (3) Orissa (4) Tamil Nadu

95. महाराष्ट्रातील लागवडीखालील जमिनीच्या किती टक्के क्षेत्र ठिबक सिंचना खाली आहे ?

- (1) 35% (2) 80% (3) 40% (4) 60%

What percent of cultivated area is under drip irrigation in Maharashtra ?

- (1) 35% (2) 80% (3) 40% (4) 60%

96. पशु, प्राणी व वनस्पती या सर्वांचे रक्षण करण्यासाठी संसदेने केव्हा वन्यजीव संरक्षण कायदा संमत केला ?

- (1) 1970 (2) 1974 (3) 1972 (4) 1980

When was the Wild Life Protection Act passed by the Parliament for protection of wild-life and natural vegetation ?

- (1) 1970 (2) 1974 (3) 1972 (4) 1980

97. सह्याद्रीच्या पूर्वेकडील प्रदेश काय म्हणून ओळखला जातो ?

- (1) अति पर्जन्याचा प्रदेश (2) ओल्या दुष्काळाचा प्रदेश

- (3) पर्जन्य छायेचा प्रदेश (4) तराई

How is the region to the east of Sahyadris described as ?

- (1) Very heavy rainfall (2) Wet drought

- (3) Rain shadow (4) Terai

98. कोणती नदी अरबी समुद्राला मिळते ?

- (1) तापी (2) कावेरी (3) महानदी (4) कृष्णा

Which river joins the Arabian Sea ?

- (1) Tapi (2) Kaveri (3) Mahanadi (4) Krishna

99. कोणती नदी पश्चिम वाहिनी नाही ?

- (1) उल्हास (2) वैतरणा (3) कुंडलिका (4) वरील कोणतीही नाही

Which is not a west flowing river ?

- (1) Ulhas (2) Waitarna (3) Kundalika (4) None of the above

कच्चा जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

100. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य चतुर्थक व्यवसायांना लागू पडते ?

- (1) निसर्गावर अवलंबून
- (2) विनिमय
- (3) संशोधन व विकास यावर अवलंबून
- (4) पदार्थावरील प्रक्रिया

Which of the following is the feature of quaternary activities ?

- (1) Dependence on nature
- (2) Exchange
- (3) Based on research and development
- (4) Processing of material

101. महाराष्ट्रात कापूस उत्पादनासाठी कोणता विभाग अग्रेसर आहे ?

- |                       |                         |
|-----------------------|-------------------------|
| (1) पश्चिम महाराष्ट्र | (2) विदर्भ आणि मराठवाडा |
| (3) कोकण              | (4) उत्तर महाराष्ट्र    |

Which region produces maximum cotton in Maharashtra ?

- |                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| (1) The Western Maharashtra | (2) Vidarbha and Marathwada |
| (3) Kokan                   | (4) The North Maharashtra   |

102. महाराष्ट्रातील दगडी कोळशाचा प्रामुख्याने कशासाठी वापर केला जातो ?

- |                          |                  |
|--------------------------|------------------|
| (1) औष्णिक विद्युत ऊर्जा | (2) आण्विक ऊर्जा |
| (3) जल विद्युत ऊर्जा     | (4) यापैकी नाही  |

What is coal in Maharashtra prominently used for ?

- |                   |                       |
|-------------------|-----------------------|
| (1) Thermal power | (2) Atomic power      |
| (3) Hydro power   | (4) None of the above |

103. औद्योगिक विकासाशी संबंधित कोणती संस्था नाही ?

- |                 |                                      |
|-----------------|--------------------------------------|
| (1) सिकॉम       | (2) महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ |
| (3) वरील दोन्ही | (4) वरील कोणतीही नाही                |

Which Institution is not related with industrial development ?

- |                    |                       |
|--------------------|-----------------------|
| (1) SICOM          | (2) MSFC              |
| (3) Both the above | (4) None of the above |

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



104. 1941-1961 अशी 20 वर्षांची रस्ते बांधणी योजना स्वातंत्र्यापूर्वी ठरविण्यात आली. त्या योजनेचे नाव काय होते ?

- (1) 'मुंबई योजना' (2) 'नागपूर योजना'  
(3) 'पुणे योजना' (4) 'मुंबई-पुणे योजना'

A 20 year road construction scheme was planned in the pre-independence period from 1941 – 1961. What was the name of the scheme ?

- (1) 'Mumbai Scheme' (2) 'Nagpur Scheme'  
(3) 'Pune Scheme' (4) 'Mumbai-Pune Scheme'

105. सन् 2011 च्या लोकसंख्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात साक्षरतेची टक्केवारी काय आहे ?

- (1) 47.80% (2) 74.30% (3) 82.91% (4) 79.81%

What is the literacy percentage in Maharashtra as per 2011 census report ?

- (1) 47.80% (2) 74.30% (3) 82.91% (4) 79.81%

106. महाराष्ट्रात लिंगगुणोत्तर कोणत्या जिल्ह्यात सर्वात कमी आहे ?

- (1) बीड (2) कोल्हापूर (3) उस्मानाबाद (4) जालना

Which district of Maharashtra has the least females per thousand males ?

- (1) Beed (2) Kolhapur (3) Usmanabad (4) Jalana

107. ग्रामपंचायतीचे दैनंदिन कामासाठी कोण जबाबदार असते ?

- (1) सरपंच (2) पोलीस पाटील (3) ग्रामसेवक (4) तलाठी

Who is responsible for the daily work of the Grampanchayat ?

- (1) Sarpanch (2) Police Patil (3) Gramsevak (4) Talathi

108. भारतीय संविधान हे "भारतीय जनतेच्या इच्छेनुसार असेल" असे कोणी म्हंटले ?

- (1) पंडित नेहरु (2) मान्वेंद्रनाथ रॉय  
(3) महात्मा गांधी (4) डॉ. आंबेडकर

Who said "The Indian Constitution will be according to the Public Will" ?

- (1) Pandit Nehru (2) Manvendranath Roy  
(3) Mahatma Gandhi (4) Dr. Ambedkar

109. विधिनियमासंबंधीच्या प्रस्तावाला काय म्हणतात ?

- (1) ठराव (2) नियम (3) विधेयक (4) मागणी

What is the draft proposal of a law known as ?

- (1) Resolution (2) Ordinance (3) Bill (4) Demand

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



110. परराष्ट्र धोरण हा विषय कोणत्या यादीत/सूचित समाविष्ट आहे ?

- (1) केंद्रीय (2) राज्य (3) समावर्ती (4) केंद्र व राज्य

In which list are the "Foreign Affairs" ?

- (1) Union (2) State (3) Concurrent (4) Center and State

111. जिल्हा परिषदेत सर्वात महत्त्वाची समिती कोणती ?

- (1) वित्त समिती (2) आरोग्य समिती  
(3) स्थायी समिती (4) कृषी समिती

Which is the most important Committee in the Zilla Parishad ?

- (1) Finance Committee (2) Health Committee  
(3) Standing Committee (4) Agricultural Committee

112. राष्ट्रपती लोकसभेकरिता कोणत्या समाजाच्या दोन सदस्यांची नेमणूक करतात ?

- (1) पारसी (2) अनिवासी भारतीय  
(3) जैन (4) अँग्लो इंडियन

Two members of which community are nominated to the Lok Sabha by the President ?

- (1) Parsi (2) Non-Resident Indian  
(3) Jain (4) Anglo-Indian

113. मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ खालीलपैकी कोठे आहे ?

- (1) पुणे (2) नागपूर (3) नाशिक (4) ठाणे

Where is a bench of Mumbai High Court located ?

- (1) Pune (2) Nagpur (3) Nashik (4) Thane

114. भारतातील ग्रामीण स्थानिक शासनसंस्थेला काय म्हणतात ?

- (1) ग्राम पंचायत (2) पंचायती राज  
(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत समिती

How is the Rural Local Government in India known ?

- (1) Gram Panchayat (2) Panchayat Raj  
(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Samiti

115. घटकराज्याचा कार्यकारी प्रमुख कोण असतो ?

- (1) राज्यपाल (2) राष्ट्रपती (3) मुख्यमंत्री (4) मुख्य न्यायाधीश

Who is the Chief Executive of a State ?

- (1) Governor (2) President (3) Chief Minister (4) Chief Justice

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



116. उच्च न्यायालयातील मुख्य न्यायाधीशांची नेमणूक कोण करतो ?

- (1) भारताचे मुख्य न्यायाधीश (2) राज्यपाल  
(3) राष्ट्रपती (4) मंत्रिपरिषद

Who appoints the Chief Justice of a High Court ?

- (1) Chief Justice of India (2) Governor  
(3) President (4) Council of Ministers

117. पंचायत समितीचे अंदाजपत्रक कोण मंजूर करते ?

- (1) पंचायत समिती (2) राज्यसरकार  
(3) विधान परिषद (4) जिल्हा परिषद

Who sanctions the budget of Panchayat Samiti ?

- (1) Panchayat Samiti (2) State Government  
(3) Legislative Council (4) Zilla Parishad

118. भारतात केंद्रीय कॅबिनेटचा अध्यक्ष कोण असतो ?

- (1) राष्ट्रपती (2) लोकसभा सभापती  
(3) पंतप्रधान (4) वित्त मंत्री

Who presides over the meetings of central cabinet in India ?

- (1) President (2) Speaker of Loksabha  
(3) Prime Minister (4) Finance Minister

119. महाराष्ट्रातील अनुसूचित जाती व जमातींसाठी किती विधानसभा मतदारसंघ राखीव आहेत ?

- (1) 52 (2) 53 (3) 54 (4) 51

How many legislative assembly constituencies are reserved for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in Maharashtra ?

- (1) 52 (2) 53 (3) 54 (4) 51

120. भारताचा प्रथम नागरिक कोण असतो ?

- (1) पंतप्रधान (2) राज्यपाल (3) राष्ट्रपती (4) मुख्य न्यायाधीश

Who is the first citizen of India ?

- (1) Prime Minister (2) Governor (3) President (4) Chief Justice

121. संसदेच्या दोन अधिवेशनांमधील अंतर \_\_\_\_\_ महिन्यांपेक्षा कमी असावे.

- (1) दोन (2) तीन (3) चार (4) सहा

The gap between two sessions of Parliament should be less than \_\_\_\_\_ months.

- (1) Two (2) Three (3) Four (4) Six

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



122. जेव्हा \_\_\_\_\_ अविश्वास ठराव संमत होतो तेव्हा मंत्रिपरिषद बरखास्त होते.

- (1) सामान्य लोकात (2) राज्य सभेत  
(3) लोक सभेत (4) संसदेत

The Council of Ministers is said to be dissolved when \_\_\_\_\_ passes a non-confidence motion.

- (1) The General Public (2) The Rajya Sabha  
(3) The Lok Sabha (4) Parliament

123. बलवंतराय मेहता कमिटीने शिफारस केलेली पंचायत राज्य व्यवस्था \_\_\_\_\_ स्तरीय आहे.

- (1) तीन (2) दोन (3) अनेक (4) एक

The Balwantrai Mehta Committee recommended a \_\_\_\_\_ tier Panchayat Raj System.

- (1) Three (2) Two (3) Multi (4) Single

124. महाराष्ट्रात पंचायत राज्याची स्थापना कधी झाली ?

- (1) 1 मे 1960 (2) 1 मे 1961 (3) 1 मे 1962 (4) 1 मे 1965

When did the Panchayati Raj System come into force in Maharashtra ?

- (1) 1 May 1960 (2) 1 May 1961 (3) 1 May 1962 (4) 1 May 1965

125. राज्य सरकारकडून महानगरपालिकेवर कोणाची नेमणूक करतात ?

- (1) महापौर (2) आयुक्त  
(3) गट विकास अधिकारी (4) जिल्हाधिकारी

Who is appointed by the State Government to the Municipal Corporation ?

- (1) Mayor (2) Commissioner  
(3) Block Development Officer (4) Collector

126. मिनिस्ट्री ऑफ वूमन अँड चाईल्ड डेव्हलपमेंटचे ब्रँड अम्बेसेडर कोण आहेत ?

- (1) सलमान खान (2) शाहरूख खान  
(3) अमिर खान (4) सैफ अली खान

Who is the brand Ambassador of the Ministry of Women and Child Development ?

- (1) Salman Khan (2) Shahrukh Khan  
(3) Amir Khan (4) Saif Ali Khan

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



127. नुकत्याच झालेल्या सर्वेक्षणात मानव विकास निर्देशांकामध्ये महाराष्ट्राचा कितवा क्रमांक लागतो ?

- (1) पहिला (2) दुसरा (3) तिसरा (4) चौथा

Where does Maharashtra stand in the recently carried out survey of human development ?

- (1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

128. भारतामध्ये कोणत्या राज्यात सर्वप्रथम लोकसेवा गॅरंटी अधिनियम 2010 लागू केला गेला ?

- (1) कर्नाटक (2) मध्यप्रदेश  
(3) हिमाचल प्रदेश (4) उत्तर प्रदेश

Which is the first state to implement the Lokseva Guarantee Act 2010 ?

- (1) Karnataka (2) Madhya Pradesh  
(3) Himachal Pradesh (4) Uttar Pradesh

129. पंतप्रधान ग्रामोद्योग योजना कोणत्या वर्षी सुरु करण्यात आली ?

- (1) 1995 – 96 (2) 1998 – 99 (3) 2000 – 01 (4) 2002 – 03

In which year was the 'Prime Minister Gram Udyog' scheme started ?

- (1) 1995 – 96 (2) 1998 – 99 (3) 2000 – 01 (4) 2002 – 03

130. “अण्णा टीम” मधील कोण पूर्वी शासकीय सेवेत होते ?

- (1) अण्णा हजारे व किरण बेदी (2) अण्णा हजारे व केजरीवाल  
(3) किरण बेदी व केजरीवाल (4) वरील सर्व

From among the members of Team Anna who were in Govt. Service before ?

- (1) Anna Hazare and Kiran Bedi (2) Anna Hazare and Kejriwal  
(3) Kiran Bedi and Kejriwal (4) All the above

131. कोणता दिवस आंतरराष्ट्रीय खेळ दिवस म्हणून पाळला जातो ?

- (1) 21 ऑगस्ट (2) 25 ऑगस्ट (3) 27 ऑगस्ट (4) 29 ऑगस्ट

Which day is celebrated as an International Sports Day ?

- (1) 21 Aug. (2) 25 Aug. (3) 27 Aug. (4) 29 Aug.

132. सध्या UNO चे अध्यक्ष कोण आहेत ?

- (1) नेलसन मंडेला (2) चो-एन-लॉई  
(3) बान-की-मोन (4) बराक ओबामा

Who is the present President of the UNO ?

- (1) Nelson Mandela (2) Choen-Lie  
(3) Baan-ki-Mon (4) Barak Obama

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



133. सध्या लिबियामध्ये अध्यक्षविरोद्ध विद्रोही लढा कोण देत आहे ?

- (1) हुस्नी मुबारक (2) कर्नल गदाफी  
(3) महेमूद अब्बास (4) बशरुल असद

Presently who is fighting against the establishment in Libia ?

- (1) Husni Mubarak (2) Colonel Gadafi  
(3) Mehmood Abbas (4) Basharul Asad

134. महाराष्ट्रात एकूण किती जिल्हापरिषदा आहेत ?

- (1) 35 (2) 36 (3) 34 (4) 33

How many Zilla Parishads are there in Maharashtra ?

- (1) 35 (2) 36 (3) 34 (4) 33

135. भारतातील कोणत्या घटकराज्याचे क्षेत्र सर्वात लहान आहे ?

- (1) हरियाणा (2) त्रिपुरा (3) सिक्किम (4) गोवा

Which state in India has the smallest area ?

- (1) Haryana (2) Tripura (3) Sikkim (4) Goa

136. भारताच्या सैन्याचे विद्यमान प्रमुख कोण आहेत ?

- (1) जनरल विजय कुमार सिंग (2) जनरल दीपक कपूर  
(3) जनरल वीज (4) जनरल जे. जे. सिंग

Who is the present Chief of the Indian Army ?

- (1) General Vijay Kumar Singh (2) General Deepak Kapoor  
(3) General Veej (4) General J. J. Singh

137. जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) मुख्यालय कोठे आहे ?

- (1) जिनिव्हा (2) रोम (3) मनिला (4) लंडन

Where are the headquarters of the World Trade Organization located ?

- (1) Geneva (2) Rome (3) Manila (4) London

138. भारतात कोणत्या घटकराज्याची स्वतंत्र घटना अस्तित्वात आहे ?

- (1) केरळ (2) मेघालय (3) आसाम (4) जम्मू काश्मिर

Which state has a separate Constitution in India ?

- (1) Kerala (2) Meghalaya (3) Assam (4) Jammu and Kashmir

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A



139. बिहारच्या मुख्यमंत्री पदी तीन वेळेस कोणाची निवड झाली ?

- (1) श्री. लालूप्रसाद यादव (2) श्री. रामविलास पासवान  
(3) श्रीमती राबडीदेवी यादव (4) श्री. नितीश कुमार

Who has been elected as the Chief Minister of Bihar three times ?

- (1) Mr. Lalu Prasad Yadav (2) Mr. Ram Vilas Paswan  
(3) Mrs. Rabadidevi Yadav (4) Mr. Nitish Kumar

140. ऑक्टोबर 2010 मध्ये भारत आणि \_\_\_\_\_ यांनी नवीन सामाजिक सुरक्षा करारावर सह्या केल्या.

- (1) जपान (2) जर्मनी (3) पाकिस्तान (4) दक्षिण कोरिया

India and \_\_\_\_\_ signed a New Social Security Agreement in Oct. 2010.

- (1) Japan (2) Germany (3) Pakistan (4) South Korea

141. "मानवी हक्क दिन" हा कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो ?

- (1) 10 जानेवारी (2) 10 डिसेंबर (3) 10 नोव्हेंबर (4) 11 डिसेंबर

Which day is celebrated as a "Human Rights Day" ?

- (1) 10<sup>th</sup> January (2) 10<sup>th</sup> December (3) 10<sup>th</sup> November (4) 11<sup>th</sup> December

142. स्त्री भ्रूण हत्यासंबंधी कोणत्या महिला खासदाराने चळवळ सुरु केली ?

- (1) अंबिका सोनी (2) सुषमा स्वराज (3) सुप्रिया सुळे (4) ममता बॅनर्जी

Which woman Parliamentarian has started a movement against female foeticide ?

- (1) Ambika Soni (2) Sushma Swaraj (3) Supriya Suley (4) Mamata Bannerji

143. विधानसभेची किती सदस्य संख्या असू शकते ?

- (1) 60-500 (2) 50-300 (3) 40-400 (4) 25-300

How many members can there be in a legislative assembly ?

- (1) 60-500 (2) 50-300 (3) 40-400 (4) 25-300

144. युनेस्कोने कोणत्या विद्यापीठास जगातील सर्वात मोठ्या विद्यापीठाचा दर्जा दिला ?

- (1) टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ  
(2) राहुरी विद्यापीठ  
(3) यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ  
(4) इंदिरा गांधी मुक्त विद्यापीठ

To which University has the UNESCO granted the status of the Largest University of the World ?

- (1) Tilak Maharashtra University  
(2) Rahuri University  
(3) Yashwantrao Chavan Open University  
(4) Indira Gandhi Open University

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



145. सन् 2008 चा महाराष्ट्र केसरी कुस्ती किताब कोणी जिंकला ?

- (1) चंद्रहार पाटील (2) चंद्रहास पाटील  
(3) बाबालाल शेख (4) रविंद्र पाटील

Who won the Maharashtra Kesari Kusti Kitab for 2008 ?

- (1) Chandrahar Patil (2) Chandrahas Patil  
(3) Babalal Shaikh (4) Ravindra Patil

146. विधान परिषदेत सदस्य कोणाकडून निवडले जातात ?

- (1) विधानसभेतून व स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडून  
(2) पदवीधर मतदारसंघातून व शिक्षक मतदार संघातून  
(3) वरील 1 व 2  
(4) सरळ लोकांकडून मतदानाने

Who elects the members of Legislative Council ?

- (1) Leg. Assembly and Local Self Govts.  
(2) Graduate constituencies and Teachers constituencies  
(3) Both 1 and 2  
(4) Directly by the people

147. समुद्रावरील पहिला पूल बांद्रे-वरळी सी-लिक किती किलोमीटर आहे ?

- (1) 5.8 (2) 5.7 (3) 5.6 (4) 5.5

How many kilometers is the Bandre-Warali Sea-link, the first of its kind ?

- (1) 5.8 (2) 5.7 (3) 5.6 (4) 5.5

148. 2010-2011 चा महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव पुरस्कार महाराष्ट्रात कोणत्या जिल्ह्याला मिळाला ?

- (1) गडचिरोली (2) सातारा (3) नांदेड (4) कोल्हापूर

Which district of Maharashtra got the Mahatma Gandhi Tantamukta Village Award of 2010-2011 ?

- (1) Gadchiroli (2) Satara (3) Nanded (4) Kolhapur

149. लोकसभेच्या सभापती कोण आहेत ?

- (1) नजमा हेपतुल्ला (2) मीराकुमार  
(3) सुष्मा स्वराज (4) मार्गरेट अल्वा

Who is the present Speaker of the Loksabha ?

- (1) Nazama Heptulla (2) Meerakumar  
(3) Sushma Swaraj (4) Margaret Alwa

150. अण्णा हजारेंनी कशाचा आग्रह धरला आहे ?

- (1) लोकपाल कायदा (2) जनलोकपाल कायदा  
(3) शिक्षणाचा हक्क (4) सामाजिक न्याय

What is Shri. Anna Hajare insisting on ?

- (1) Lokpal Bill (2) Janlokpal Bill  
(3) Right to Education (4) Social Justice

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A



### सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

### नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. “अंगावर काटा उभा रहाणे” या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?

- |                      |                   |
|----------------------|-------------------|
| (1) अंग शहारणे       | (2) रोमांचित होणे |
| (3) अतिशय भीति वाटणे | (4) बहरून येणे    |

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) अतिशय भीति वाटणे” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201.      ①      ②      ●      ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A